

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábról hetente egyszeri hirdetésnél 18 Ft., 150 szövegről hirdetésnél 14 Ft. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Ft. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő:
BLES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukovich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

A nemzet ünnepére.

Kedden fogjuk ünnepelni Szent István király napját, melyet századokkal előbb a valóságos érület, a nemzeti kegyelet, újabbban a törvényhozás emelt nemzeti ünnepé.

Tízzetek házaikra nemzeti szintű lobogót, gyuljon szívetekben szent érület s üljetek ünnepet! Üljetek ünnepét az elsőnek, a nagyoknak, a szenteknek, ki ennek az ezredéves országnak alapjait lerakta, életét megmentette.

Ha a történelem világánál visszaszállunk az ezer év multjában, egymás után vonulnak fel lelki szemünk elé azok az irózatok, párjukat ritkító viharok, melyek az elmúlt ezer év folyamán oly sokszor és oly ádázul törtek a magyarra, hogy elrabolják önállóságát, szabadságát, életét. Nincs nép a kerek világon, mely annyi bőszt küzdelmet állott volna ki, mint a magyar.

Hogy e viharok el nem söpörték, hogy annyi vész után is „él magyar, áll Buda még”, az örök érdeme és világra szóló dicsősége szent Istvánnak, aki nagy volt mint király, nagy volt mint ember.

Az ő szeme ismerte fel teljes nagyságában a veszedelmet, mely a magyarokat az idegen népek között megsemmisítéssel fenyegette, ha be nem illeszkednek Európa államrendjébe. Az ő szeme felismerte s a jövő századaiba belátó bölcsessége elhárította a veszedelmet, mely a magyarokat épp úgy fenyegette, mint rokonaikat, a történe-

lem szinpadáról oly gyorsan letűnő hunokat és avarokat.

Amint apja halála után elfoglalta fejedelmi székét, már ott ragyogtak lelki szemei előtt azok a világtörténelmi jelentőségű eszmék, melyeknek megvalósítását uralkodásának főcéljává tűzte ki. Kezébe vevén a fejedelmi pálcát, lángesze nagy bölcsességével, erős hite apostoli buzgalomával, akaraterejének szilárdságával s — ha kellett — fejedelmi hatalmának teljes súlyával fogott hozzá nagy műve megvalósításához: népének magyar keresztény egyházat, egységes állami szervezetet adni s őt a kultúra örök életet biztosító útjára vezetni.

A reformatori nagy mű sikerült. Szent István népet keresztényé tette s az ősközszabadságszeretetének és törvényeinek hagyományain és szellemével megalkotta a magyar nemzeti államot, lerakván ezzel a magyar nép jövőjének oly szilárd alapjait, melyet meg nem bonthatott, le nem dönthetett a letűnő ezredév a magyar felett elrobogó viharainak özöne sem.

Ezért üljük meg évenként ünnepét a magyar haza megalapítójának, szent Istvánnak.

Egész valónkat szent érület hatja át, szívünkben a kegyelet és hála virágai nyílnak, melyeket felekezeti különbség nélkül a szent egyházba visszünk e nemzeti ünnepen s áldozatul nyújtjuk oda az államszervező nagy királynak, ki dicsősége ragyogó fényű sugaraiban jelenik meg a mi lelki szemünk előtt.

És e sugarak szíveinkbe hatnak, megfihletnek és tettekre buzdítanak.

Mert a nagy király szelleme nem éri be azzal, hogy hálazsolozsmát zengjünk az ő nagy nevének, az ő örök dicsőségének. Amint az ő egész élete a magyar haza felvirágoztatására irányzott folytonos tevékenység volt, úgy mitőlünk is tetteket vár az ő nagy szelleme; tetteket a magyar haza szolgálatában, hogy amint őseink ezer év küzdelmeiben megtartották számunkra e földet, e hazát: úgy mi is szívünk teljes szeretetével és buzgóságával, lelkünk összes erejével oda munkálkodjunk, hogy egyszersmind lerakjuk biztos és szilárd alapjait — mint egykor szent István az elsőnek — mi a második ezredévek.

Nem akarjuk diszsonans hanggal zavarni a nemzetnek e kegyeletes nagy napját; nem akarjuk a keserűség ürömcöppjeit keverni szívünknek örömteljes érzetében: épp azért nem foglalkozunk azokkal a veszedelmekkel, melyek épp úgy fenyegetik a magyart ma, mint első szent királyunk idejében; épp azért nem mutatunk rá e haza idegen ajku fiainak bűnös aspirációjára, melyeknek célja: szent István nagy művét darabokra osztva, államot alkotni az államban.

Épp azért újult meg napjainban ismét szent Istvánnak nagy munkája: egységes állam alkotása. E munkában részt kell venni minden magyar embernek, bármily kis körbe állítá is végzete. Mert egy-egy követ hordhat oda a legkisebbik is, ha szíve teljes szerelmével csüngve magyarságán, ennek szóban-

Az arlesesi leány.

Irta: Daudet Alphonse.

Ha az ember a malomból be akar menni a faluba, takaros tanya mellett egy szilfán kell keresztülmennie. Igazi provencei parasztház, szabálytalan homlokzatával, a pajta tetején szélforgóival, a padlásról felőgő szénakévével és a kék felhúzására szolgáló csigákkal. Mi tetszett oly különösen nekem e házon? Ha csak néha napján nyitódó kapuja előtt elmentem, miért dobbant meg a szívem? Magam se tudtam volna megmondani az okát, de valahányszor láttam, különös borongós érzélem fogott el. Valóságos titkos ház volt az. Ha az ember arra járt, még a kutyák se vakkantottak rá, a tyukok háborítlanul kapargáltak a ház előtt és belülről a világért se hallatszott volna egy hang ki. Semmi, még az öszvér csengetyűjének csilingelése sem. Ha az ablakon nem lettek volna örökösön hófehér függönyök, meg a kéményből nem szállongott volna kékes füst, azt hibette volna az ember, hogy egy lélek sincs benne.

Tegnap éppen delet harangoztak, hogy a faluból hazafelé menőben voltam. Az égetőn tűző nap a szilfák árnyékába kergetett, szorosán a tanya kerítése mellé. A ház előtt szekér állott, melyre mogorva legények szénát raktak. A kapu nyitva. Amint elmentem mellette és bepillantottam az udvarra, egy ősz szakállu aggasztánt láttam viseltes kabátban, meglehetősen elnyűtt nadrágban, amint egy közlapon ült, fejét tenyerébe hajtva. Amint megálltam, a legények egyike halkán odaszólt hozzám:

— Pszt! csöndesen, uram, így van már a fia szerencsétlensége óta.

Ebben a pillanatban gyászruhás asszony lépett be a kapun, kezénél vezetve egy kis fiúcskát. Mindkettőjükön aranyos kötésű imakönyv.

— Az asszony meg a kis gyerek miséről jönnek most — folytatta a legény. Napról-napra eljárnak azóta, hogy a fiuk megölté magát. Oh uram, micsoda csapás volt az! Az öreg azóta fának ruhát hordja és a világért sem lehetne rábeszélni, hogy másokat vegyen magára. Gyite, Ráró! A szekér megindult és én megkértem a kocsiat, hadd üljek mellette és hogy mondaná el a megindító históriát.

Jannak hitták, derék, huszéves legény, becsületes képű, egyre elpiruló arcával, akárcsak egy leányzó. Mivel nagyon csinos gyerek volt, bomlottak utána mind a menyecskék, meg a leányok; de ő csak mindig eggyel törődött, egy kis arlesesi leánnyal, akit egyszer Arlesben látott meg a bikaviadalban.

Odahaza nem valami jó szemmel nézték a dolgot, mert a leány kikapós híreben állott, a szülei meg nem is erre a vidékre való volt. De Jan nem törődött sokklvel és semmivel és nem egyszer mondogatta:

— Ha az a lány nem lesz az enyém, az a halálom.

Mit volt mit tenni, kénytelen kellett bele nyugodtak és megállapodtak, hogy a fiatalokat aratás után összeesketik.

Egyik vasárnap estén éppén vége vala a vacsorának, — mely beültet volna nászvacsorá-

nak is, a menyasszony nem volt ugyan ott, de minden pohár bort az ő egészségére ittak — mikor egyszerre betaszitják a kaput és egy ember reszkető hangon kérti félre az öreg Estévo gazdát, hogy négy szemközt beszéljen vele.

Estévo gazda fölkel és kiment a ház elő, Battyán uram, kezdé az ember, kigyelmed egy olyannal akarja összeházasítani a fiát, aki két évig szerettem volt. Hogy igazat mondok, itt vannak rá bizonyosságul a levelei. A szülei mindent tudtak és már úgy volt, hogy feleségül veszem, mikor a kigyelmed fia kezdte a szelet csapni neki és azóta sem ők, sem a leány nem akarnak rólam hallani. Én mindazonáltal úgy gondolom, hogy azok után nem lehet a más felesége.

— Jól van, jó, szólt Estévo gazda, átfutván a leveleket; jöjjön be és igyék velünk egy pohár muskotályt.

— Köszönöm, de nagyobb a bánatom a szomjúságomnál, mondá az ember és elment.

Az apa arcán egy csöpp változás sem volt látható, ahogy visszament övéi közé és a vacsora nagy vidáman befejeződött. Ezen az estén Estévo gazda meg a fia együtt mentek el hazulról. Sokáig oda voltak. Ahogy haza tértek, az asszony még virrasztott. Anyjuk, szólt a gazda, odavezetvén hozzá a fiát, vigasztald meg, nagyon, nagyon boldogtalan.

Jan nem beszélt többet az arlesesi leánnyal, de még mindig szerette, talán még jobban, most, hogy másnak a karjaiban lelte. De a büszkesége nem engedte, hogy elárulja s ez kergette a szegény fiut a halálba is. Sokszor egész napot át

tetben kifejezést is ad, ha szeretete teljes lángjával és hűségével ragaszkodik apai örökéhez, melyről sem a sors kedvezései, sem a balsors viszontagságai elszakítani nem tudják, s ha nem lankadó erővel teljesíti honpolgári kötelességét, s tőle telhetőleg áldozatot is hoz a magyarság oltárára.

Lehes férfiak felállították az oltárokat: áldozunk rajtok! A közművelődési egyesületek mindmégannyi oltár a magyarság templomában, hozzuk ide szívünk áldozatát, mert csakis így lesznek képesek ama fontos célokat megvalósítani, melyeket maguk elé tűztek: küzdeni bátran, lelkesen, sikerrel a magyar nemzeti közművelődésnek, a magyar nyelv terjesztésének s a haza fiai teljes egybehangolásának szent lobogója alatt.

Lengő nemzeti zászlók ünnepet hirdetnek. Harangok zúgása szentegyházba hív bennünket. Siessünk oda felekezeti különbség nélkül s röjjük le szívünk adóját, mellyel az első szent király emlékének tartozunk. És midőn az ő nagy szellemének hódolunk, az ő dicsőségét áldva zengjük, az ő örök érdemeinek hálaival és kegyelettel adózunk; egyszerűsággal leborulva küldjünk esdő felhászt a magyarok Istenéhez: töltsé be szent Istvánok vallásos hitével, apostoli buzgalomával és szeretetével mindenkinél keblét, a honszerelmében olvadjon egy nagy családba a haza minden gyermeke, hogy egyesült erővel munkálkodhassunk tovább a nagy király nagy művén: örök életet biztosítani a magyarnak.

Forgácsok.

Vármegyénk alispánja több praktikus rendelkezést adott már ki. Példaképpen csak a legutóbbira hivatkozunk, amelynek célja, hogy megmentsé a közönséget a kolduló csapatok inváziójától és zsarolásától.

Egy intézkedést mi is ajánlunk érdemes alispánunk figyelmébe. A községek hivatalaiban özönével fogyasztják az osztrák cikket. Papiros, Kuhn féle toll, Hardtmuth-írón, ostya, zsinag, tinta mázsaszámra fogy a hivatalokban. Az osztrák ipar bízik, a magyar tengődik. Igen jó lenne, ha alispáni rendeletben figyelmeztetnék a községeket, hogy csakis magyar iparcikket fogyasszanak.

Nagy szárazság uralkodott az idén. Először májusban, azután júliustól augusztus derekáig. A szárazságot megszenvedte a gyömrői határ is. Persze a símei viharágyuk az oka. Fenyegettek is, hogy így, hogy amugy szétrombálják az ágyukat. No lám! A dorozsmaiakat a szomszéd község csak bepörölte, ám a gyömrőibeliek a bonyhádi svábok példájával fenyegetőznek, akik éj idején ellopták és szétverték a nagy vastölcsereket.

mozdulatlannal állt egy kuckóban, sokszor meg úgy elfogta a keserűség, hogy tíz ember munkáját egymaga végezte. Alkonyatkor elindult az arcsi uton és odáig elment, hogy már a város karcsu tornyai feltűnedezték a homályban, aztán meg visszafordult és soha tovább nem ment.

Mikor a szülei így buslakodni látták és látták, mint emésztődik napról-napra, nem tudták, mitévők legyenek. Valami szerencsétlenségtől tartottak. Az anyja egyszer az ebédnél könyborult szemmel szólt hozzá:

— Jan, ha éppen akarod, azok után is vedd el, nem szólunk ellene.

Az öreg Estéve gazda tenyerébe hajtotta arcát. Jan nemet bólintott a fejével és kiment a szobából.

Ettől a naptól kezdve egészen megváltozott. Hogy szülei ne bánkodjanak miatta, tettett jó kedvvel járt kelt a házában. Eljárógatt a táncolók közé is vasárnap délutánként.

Az apa úgy vélekedett, hogy megváasztalódott, de az anyjának nem tetszett a dolog sehogyse és még jobban megvigyázta fiának minden tettet, mint azelőtt. Jan a selyemhernyóknak szánt szoba mellett kamrában lált; az anyja is oda vitette az ágynak, mert hát megeshetik, hogy éjjel kell majd a hergőcskéknek friss eperfalóvetet adni.

Elérkezett szent Eleggusnak, a község védőszentjének ünnepe. Mindenki talpon volt a tanyán és újjongott és mulatott, mert nem sajnálták a jó fűszeres bort a cselédéségtől sem. Aztán a rakéták, meg az őrnitűk a szertűkön, a szines táncpáncsák a szűllők lombjai közt. Éljen szent Eleggus! A „kicsike” elégette az új kabátját, Jan maga is olyan

A jó gyömrőieliek elfelejtik, hogy a németnek 40 éves korában jön meg az esze, ha mindjárt magyarországi sváb is a neve.

Megsugjuk hát nekik, hogy sohase konspiráljanak az ágyuk ellen. A tudósok ma is abban a hitben élnek, hogy igen jámbor portékák ezek a vas-szőnyegegek s igen hosszú tapasztalatra van szükség, hogy az elmélet leszűrt igazságait falomra döntse a gyakorlati élet kétszerkettője.

Javában puceváltják az iskolákat, hogy későbbjenek a szeptember 1-re.

Erről eszünkbe jut, hogy az elemi fiúiskolában évközben ugyancsak miserabílis állapotok vannak az „illeim” helyeken. Bejár 270—280 gyerek, ezek számára van 3, mondó-hárón férő hely. Biz ez édes-kevés a nagy tömegnek, ugy, hogy tíz percek egymás hegyén-hátán szorongkodnak az illembely folyosóján.

Délután három órára meg olyan lanyak gyűl össze, hogy felszáríg gázolnak benne a kis muzsafiak. És ezzel a lanyakos lábbelivel térnek vissza osztályaikba.

Sem az illeim, sem a tisztaság, sem az egészségügynek nem válik dicsőségére ez az állapot. Hanem hát ha 30 évig jó volt úgy, jó lesz ezután is, gondolják a böcs városatyák.

Talán az új közigazgatási rendelet, amely az iskolák tisztartását szabályozza, itt is megfogja a kívánt orvoslást.

Ha ugyan az a rendelet is írott analaszt nem marad.

Zala-Egerszegen és Keszthelyen a mesterinasok igen sikerült munkakiallást rendeztek. A sümegek is megelégedtek, legalább az iparhatósági megbízottak adták magukról egy kis életjelt.

Mert bizony nálunk ez a testület mélységesen alszik. Olyan téli álmot alszik, amelyik egyik tőlől a másikig tart. Kitesz hát a medvét is. Ugyan mielőtt jellőit trombitálás tudná felébreszteni? Pedig hát a munkakiallításon ki ül akadna egyéb tevékenység is. Például a kisiparosokat és kereskedőket nyomorító házalat és legújabbban a betegsegítő mizeriái.

A mi iparosaink is betefoglaltatják minden napi imádságukba:

— „partestül” ügjön el a te országod!”

Bárd.

Magyar remekírók.

Irodalmi esemény van készülöben. Arról van ugyanis szó, hogy nemzeti irodalmunk összes elhunyt nagyjainak munkái egyöntetű, díszes kiadásban kerüljenek a magyar nemzet kezébe; egyöntetűen, díszesen és olcsón, 55 csinosan kötött, könnyen kezelhető kötetben.

Balassától és Zrinnyitől Arany Jánosig mindent magába foglal ez a kiadás, amit költői irodalmunk maradandó becsült fölmutatlat. De nemcsak költőink munkáit: Széchenyi István, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Kemény Zsigmond munkáinak legjavát is. A „Magyar Remekírók” tehát nagy költőink és íróink olyan kiadása lesz, amelyre évtizedek óta vár a magyar nemzet és

jó kedvben volt, hogy édes anyját is meg akarta táncoltatni, amin a derék asszony úgy elérzékenyült, hogy örömkönyvek gyűltek a szemébe.

Élfelkar elszenderedett a ház.

Mindenki elálmosodott a mulatozástól, csak Jan nem hunyta be a szemét. A „kicsike” beszélt később el, hogy az egész éjszakán át sirt. Oh uram, az szörnyű volt.

Másnap hajnalban, még alig pitymallott, az anyja valakit lát, hogy a szobán hirtelen átmev. Egyszerre valami sejtélem kapja meg.

— Jan, te vagy?

Jan nem felelt, már tul volt a küszöbön.

— Jan, hová mégy?

A pajtának ment; az anyja utána.

— Fiam, az Isten szerelmére...

Az beteszi maga után az ajtót és rátolja a reteszt.

— Jan, egyetlen fiaszkám, anyád kérdez, mért nem szólsz? Mit csinálsz odabenn?

Csak annyit mondott még:

— Nagyon szeretem, nem bírom tovább.

Oh milyen gyöngye a mi szívünk, hogy még a szerelem bánatát sem tudja elviselni!

Ezen a reggelen azon törték a fejüket a falu népei, ki az, aki úgy kiabált ott benn az Estéve gazda portáján.

Az édes anyja volt, aki egy szál ingben ott állt a hernattól és vértől nedves kópánál és siratta egyetlen, immár holt gyermekét...

Ford. Róna Béla

arra való, hogy olvassák, mert elhagyja azt, ami másod- vagy harmadrangú, avagy ami csupán a tudós kutatót érdekli.

A régiebb írók műveit értékeikhez és irodalomtörténeti jelentőségükhöz mért megválogatásban, az utleoni írók (nevezetesen Arany, Vörösmarty, Petöfi, Tompa, Garay, Bajza, Cucor, Vajda, Arany László, Szigüeti, Madách, Revicky, Csiky) műveit lehetőleg teljességükben, miudenesetre főműveikkel fogja felölelni.

A Franklin-Társulat, mint e korszakos irodalmi vállalat kiadója, ezzel a vállalatával nagy meglepetést szerez a nemzetnek. Évek óta késztül rá; egymás után szerezte meg terve kiviteléhez jeles íróink munkáinak kiadói jogát s most, hogy Arany János műveit is tulajdonává lettek, siet annak megvalósításával s 55 tekintélyes szép kötetben egyesíti nemzetünk szellemi munkásságának legjavának summáját, azzal a nagy gondossággal, melyet az ilyen tekintélyes vállalat megkövetel. Ezért az egyes írók munkáit leghivatottabbjaink rendezik saját alá s látják el életrajzzal. Eüükön Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Berzevicy Albert, Kossuth Ferenc, Eötvös Károly, Rákosi Jenő, Lévai József, Vadnay Károly, Heinrich Gusztáv, Riedl Frigyes, Badics Ferenc stb.

Az eszme, mely a kiadótársulatot e nagy jelentőségű vállalat közrebecsítésénél vezérli, az hogy lehetővé tegye minden családnak a magyar nemzet jeles és remek íróinak megszerzését, ép úgy, ahogy a művelt-külföldön is a legszegényebb jövedelmű család is legelső sorban a nemzeti klasszikusok birtokába jut.

A kiadó Franklin-Társulat e nagy vállalat részletes programját az öszszel fogja közzétenni és ugyanakkor a kiadást megindítani. Kötelességének tartja azonban már most, — a közönség saját érdekében, — a figyelmet e korszakos vállalatra felhívni, hogy megtevesztések ellen megővje. A hírlapokban ugyanis néhány nap óta „Képes remekírók könyvtára” cím alatt egy vállalatot hirdetnek, melynek címe félreértésekre adhat alkalmat. Ily félreértések vagy megtevesztések kiküldése végett hangsúlyozni szükséges, hogy a magyar remekírók gyűjteménye kizárólag és csakis a Franklin-Társulat kiadásában jelenhetik meg, mivel ez a társulat ezidő szerint a nagy magyar írók kiadási jogainak kizárólagos tulajdonosa.

H I R E K.

— **Augusztus 18.** Lengő nemzeti zászlók ünnepet hirdetnek ma, vasárnap, dicsőségesen uralkodó királyunk születése napját. A nemzet szíve megdobban, dobbanása elhat a trón számolyáig, hogy tolnacsolja a hűséget, a hódolatot és a szeretetet, amellyel körülövezi nagy királyát: I. Ferenc Józsefet. Templomba siet a hiv magyár nép, ott leborul a királyok Királyának oltára előtt, hálaadó és könyörgő imádságra nyílik ajka a nemzet atyjáért, a királyért, hogy a magyarok Istene tartsa meg a jó és böcs királyt drága magyar hazánk öröme és boldogítására!

A királyért tartandó ünnepi mise a sümegei plebánia-templomban ma reggel 9 órakor lesz.

— **Rendkívüli közgyűlés** volt a vármegyén f. hó 13-án. A központi hivatalok megvizsgálására kiküldött bizottság elnökeinek, Gyömröy Vince drnak lemondása következtében Eperjessy Sándort választották meg elnöknek.

— **Képviselőtestületi gyűlés.** Sümege képviselőtestületét augusztus 11-re gyűlésre hívták össze, hogy a legelő átiratása ügyében határozzanak. De bizony a gyűlés most sem volt határozatképes. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Pózsonyi József városbíró ezt sajnálattal konstatálta tudatta, hogy e tárgyban 15 nap múlva új közgyűlés tartandó. E közgyűlést szeptember 1-jére tűzték ki s ezzel a gyűlés, amelyen az előjárókon kívül 10 képviselő jelent meg, eloszlott.

— **Esküvő.** Ladányi Sándor baranya-sellyei urodalmi gazdatiszt augusztus hó 12-én lépett házasságra Sümegei özvegy Bosó Mária szül. Istvánffy Paula kedves leányával, Magdával.

— **Letört bimbó.** Hólszky Sándor sümegei állami reálskolai tanárt és nejét, sz. Bohányky Matildot súlyos csapás érte. Kisdéd fiúcskájok, a négy hetes Sándorka augusztus 15-én elhunyt. Temetése 16-án délután 6 órakor ment végbe. A melyen sajított szülők jelennek enyhülést az isteni gondviselés végzésében.

— **Országos vásárok áthelyezése.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a símegei bertalannapi vásárt ez évben augusztus 24-ike helyett 27-én, a dömötörnapit pedig október 26-ika helyett 25-én tartassák meg.

— Magnyugtásul. Utólag értesültünk, hogy az Erzsébet királyné emlékére Budapesten emlekedő Örök imádás templomára Zalainegyében gyűjtött összegekről a megyei bizottság által közölt kimutatásban a Sümegen, Füzik Gyuláné és Mátyer Istvánné által Adorján Sándor, Fekete József és Vég János városi képviselők jelenlétében gyűjtött 43 forint nincs benne. A helybeli nemeslelkű adakozók megnyugtására közöljük, hogy a Bárdi György dr. kir. közjegyzőnél letett általunk megtekintett okmányok tanúsága szerint az 1899. évi szept. 10-én és 12-én gyűjtött 43 forint 1899. évi szeptember hó 13-án postai utalványon a kivánt helyre, vagyis a Magyar Államias Hitebankhoz beküldetett s oda a nevezett intézet által kiadott nyugta tanúsága szerint 15-én meg is érkezett.

— Tűrendőri kihágások. A járásunk területén levő községekből nagyon sok gazdát jelentenek be a hatósági községek a helybeli szolgabírói hivatalnak tűzrendőri kihágás miatt. Valamennyit megidézték és megbüntették. Bizony olyan ez a mi magyar népünk, büntetéssel kell szorítani saját javainak védelmére. A büntetés, reméljük, jó példa lesz a jövőre nézve is.

— Öt forintos — Tíz koronás. A pénzügyminiszterium rendeletben teszi közzé, hogy szeptember hó elsejével megszünteti az o. é. 5 és 50 forintos államjegyek kiadását és átváltását. Fizetéseik ugyan elfogadandók még a közforgalomban ezek a bankok 1903. évi február 28-ig, de az állampénztárak, illetőleg az Osztrák-Magyar Bank főintézetétől és főként már 10 koronás új bankot fizetnek ki helyettük, amiknek a kibocsátása szeptember hó 2-án kezdődik. Az új tízforintos bankjegy violaszínű. Rétalakja 120 milliméter széles és 80 milliméter magas; mindkét oldalán vizjegy nélkül készült papíron vannak nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel.

— Bucsú. A csabrendeki r. k. templom patrónájának, Lőrincnek nevenapja alkalmával aug. 11-én tartották bucsút. A mise délelőtt 10 órakor vette kezdetét, amelyet Keresztényi István plébános, míg az alkalmi beszédet D. Nagy György tartotta. Rendkívül sok vendége volt Csabrendeknek ezen a napon. Rokonok, ismerősök minden háznál, továbbá a környékbeli lakosok csak úgy sűrűleg-forgogtak Csabrendek utcáin. Volt 3-4 mézeskalásos sátor, továbbá több helyen cigányzene is, kőrnirta, léghajó stb. A Deák Ferenc téren felállított sátrak közt késő estig mulatott a nép. Az idő pompásan kedvezett, ami nagy befolyással volt a bucsú sikerére, el is tartott a dinom-dánom másnap reggelig.

— Gazdasági munkások háza. A földművelésügyi miniszter a gazdasági munkások lakóházainak építésére 100.000 koronát vett föl a költségvetésbe olyképpen, hogy ebből a munkások a helyi hatóságok közreműködésével és az állam segédelmével telekszerző és házépítő szövetkezeteket létesítsenek. A miniszterium különben nem ragaszkodik a szövetkezeti formához, hanem megengedi, hogy a gazdasági munkások számára több évi törlesztés kikötésével maguk az egyes községek létesítsenek lakóházakat, s ez esetben az illető községek is igényt tarthatnak az állam támogatására.

— Léghajók. Zala Mihályfa község fölött a héten egymás után négy nap láttak egy-egy léghajót. Egyik olyan alant úszott, hogy a hajóban ülő alakokat is ki tudták venni. De csakhamar kis fénys féllő mutatkozott a hajó nyomában, mire a léggömb ismét felemelkedett a magasa. A féllőt a kishórt homok okozta. A léghajók északról délre haladtak. Egyiket a sümegi határból is jól lehetett látni.

— Tűzbe hajított gyermek. Augusztus 14-én tűz ütött ki Matyókó Péter tihanyi gazda házában. A láng átsapott Nagy Péter házára is. Nagyné valóságos örvényes fogta el, mikor látta, hogy ég a portája. Mellette szepesgett a kis Matyókó gyerek, aki megvallotta, hogy ő gyújtogatott. Az elvadalt asszony fölkapta a fiúcskát s az égő zsarátokra dobta. A szerencsétlen fiúcska odaégett. A közönséget rettenetesen fölháborította a szörnyű vandálistás s az asszonyra vetette magát. Ez a konyhába rohant, itt fölragadt egy nagy kést s azután dühöngve törtetett elő. A sors éppen Matyókónát vitte oléja, aki gyermeke borzasztó sorsán jajgatva futkosott fel-alá. A dühöngő asszony a késsel mellbe szarta Matyókónét s ez nehézzel sebbel került el a földön. A felbőszült asszonyt csak nehezen tudták megfékezni, mire a csendőrök elszállították. Matyókóné sebbe belehalt. A tűzi veszedelemnek öt ház esett martalékaul. A károsultaknak a tihanyi apátság 300 K. segédelmet adott.

— Rendelet a vásári szerencsejátékok ellen. Széll Kálmán belügyminiszter a hangversenyek, látványos mutatványok stb. megengedése tárgyában egyöntetű szabályrendeletet alkotott, mely intézkedéseket tartalmaz a köznép kifosztására

irányuló vásári szerencsejátékok megszüntetését illetően. A rendelet szerint olyan játék üzésére, melynél a vállalkozó pénz vagy tárgynyemvény kiállításba helyezésével kelti fel a közönség játékszenvedélyét, különösen a szegényebb sorsu tudatlan nép kizsákmányolására irányuló szerencsejátékokra engedelmek egyáltalában nem adhatók. Ilyenek: 1. bab (fordozható) tekebáb, 2. golyó, színes golyó 3. baba, színes daba 4. monakó, 5. mariandji, 6. bir'hies, 7. céldobás (karika vagy lemezcéldobás), 8. szín (farbenspiel), számozott zsin és az ezekhez hasonló természetű egyéb játékok. Egyebekben a rendelet kimondja, hogy hangversenyek, táncvigalmak, szavalatok (recitátor), felolvasások, dallársulati, művészeti, továbbá cirkusz, valamint egy vagy több állattal bemutatandó előadások, álaros menetek nyilvános rendezéséhez, tűzi játékok, állatsereglet, anatómia, panoptika és más hasonló muzeum, báb, vagy gépszínház nyilvános bemutatásához, kintora, citra és általában hangszerekkel udvarokban, utcákban, tereken, nyilvános helyeken keresett céllal való játszásához; végre hinták, (léghajó vagy körhinták), erőmérőgépek, hullámviasutak és ezekhez hasonló természetű játékoknak és szórakoztató eszközöknek nyilvános helyeken való felállításához rendőrhatalósági engedelmek szükségesek. Ezt külföldiek részére — Budapest székesfőváros kivételével, — csakis a m. kir. belügyminiszter adhatja meg. A szabályrendelet szept. hó első napján lép érvénybe.

— Kisfaludy Sándor inasának fizetése. A Darnay múzeumban levő Kisfaludy kéziratok rendezése alkalmával Darnay Kálmán Kisfaludy Sándor eddigi ismeretlen kézirataira akart, mely arról tanuskodik, hogy Kisfaludy igazi nemes urhoz méltóan liberális mast is tartott, kit „főljárnak” nevezett. Maga a konvenció levél pedig tanuskodik nemcsak Kisfaludy lelkiületéről, hanem ama pártatlan rendszeréről is, mellyel gazdaságának cselődügyeit vezette. Az irat így hangzik:

„Paaky Martzi főljárnak Conventioja.”

Anno 1802 decz 1. Januarii kezdődik esztendője Paaky Martzi Iheriás Főljárnának, kinek igaz, hű és jámbor szolgáltyáért, mindennapi kegyeren és kosztján kívül fizetése leszen tizenöt forint készpénz, egy köpenyeg, egy kalap, egy dolmány, egy Lajbli, két pár nadrág, egy pár uj, egy pár fejelés oszma; uton pedig minden félnapra egy itze borkak kelendő ára és négy krajczár ételre. — Melly fizetésért ő tartozik józanon és hiven szolgáltni, a nékie parancsolandó dolgokat véghez vinni és emiendő szándékát egy fertő esztendővel előbb bejelenteni. Kám Anno die Adtam neki foglalót 36 kr. 20 Márcz adtam conventiót 4 ft, 28 Juni adtam conventiót 4 ft, 15 Okt. adtam conventióra 4 ft, 30 Decz adtam neki végképpen 3 ft, nadrágjáért 1 ft 45 kr. Csizmájáért 2 ft. Kisfaludy Sándor mp.

— Megint a gép. Kis József lovaspusztai 19 éves legény szecskát vágott a szecskavágó géppel. Munkája közben a gép elakadt. A legény megakarta igazítani a gépet, ekközben a gép újra megindult s a legénynek jobb kezefejét a csuklónál és bal alsó karját a könyökön alul teljesen leszlette. A nyomorékká lett embert f. hó 14-én behozták a sümegi kórházba gyógyítás végett. Valószínűleg meggyógyul, de teljes életére munkaképtelen marad.

— Veszett kutya. Egyed Mihály hanyi gazdának megdühödött a kutyája s Egyed Elek kis ötéves fiát, Gézát, megmarta. Azután még két kutyát is meghiapott. Erre a megmárt ebek kiirtását és a falubeli kutyáknak 40 napig zár alatt való tartását a hatóság elrendelte, a kis fiúcskát pedig edes apja fölvitte a budapesti Pasteur-intézetbe.

— Pusztító tűzvész. Nagy tűzvész pusztított augusztus 12-én Kotoron. Ez fél óra alatt 9 lakóházat és 11 melléképületet elhamvasztott. A tüzet gyermekek vigyázatlansága okozta, akik tüzzel játszottak a szalmás takarmánnyal megrakott udvaron. A tűz tizenhárom gazdát teljesen koldusbotra juttatott, míg a többi tűzkárosultak kisebb-nagyobb kárt szenvedtek.

— A villám és az alsós. Nagy-Boldogasszony napján történt. Ünnepe is volt, bucsú is volt, tönve vala hát Tapolcán a Wolf féle kávéház. Folyt vigan az alsós. A kártyázók lelkük mélyéig elmerültek a játék izgalmáiban, az elmaradhatatlan gibicek pedig feszült figyelemmel losték egy-egy rekontra esélyeit. A kártya világában egészen megfeledkeztek a külső világról, nem vetlők észre, mint vonulnak fekete föllegek az égboltra, nem látták a föllegehasogató villámokat, nem hallották a levegőrázó dördüléseket. A játszóék egyike hatalmas *uhut* vág ki, mire itéletlenkedő menydörgés közben belevág egy hatalmas *ullimot* — a villám. A játszóék fölugráltak, a gibicek falhoz vágódtak és . . . az ijedségen kívül egyéb haj nem esett. A kellemetlen és váratlan játszótárs fölhasználva a percnyi ijedelmét, a villamos

dróton át elmenekült, csak egy fölbeszékelt párti és egy megerőgátott lámpa hirdetik letéogatásának nyomait.

— Kell-e üzletfalyezéshez iparendelem? A belügyminiszter ez évi 40. számú határozatában kimondta, hogy annak, aki iparüzletét ugyanazon elsőfoku iparhatóság területén, tovább más községbe helyezi át, új iparigazolványt szereznie nem kell, hanem csak lakásfalyozását kell bejelenteni.

A kisiparosok országos nyugdíjgyesületének megalapítása dolgában tartott értekezleten az alapszabályok kidolgozását végleg befejezték s elhatározták, hogy azokat fölleszik a belügyminiszterhez megerősítés végett. A nyugdíjgyesület a segítés módját a következőképp tervezi: A tagokat 3 osztályba sorozza. Az első osztályban fizetnek a tagok hetenkint 24 fillért s ennek fejében kapnak hetenkint 14 korona nyugdíjat. A második osztályban fizetnek 30 fillért, nyugdíj pedig 16 korona. A harmadik osztályban 36 fillér tagdíjért heti 18 korona nyugdíjat kapnak. Tíz éves tagság után azok a tagok kapnak nyugdíjat, akik munkaképtelenek lettek. Hasonló évi tagság után kap minden tag nyugdíjat, ha egészséges is. Ha a tag meghal, az öt megillető nyugdíjat neje és gyermekei kapják. Az alapszabályok értelmében az egyesületnek tagjai lehetnek nemcsak önálló kisiparosok, hanem kiskereskedők, tisztviselők vagy munkások is.

— Eltiltott patkaszerek. Nem éppen ritkaság a lapok hirdetési rovatában az olyan hirdetés, melyben valami csodagyógyszert magasztalnak. E csodaszerek legtöbbször nemcsak hogy nem az, aminek hirdetik, hanem gyakran mérgező anyagok összetétele s így az egészségre legfőbb mértékben ártalmas. A könnyen hívő közönség azonban mégis lépemegy és nagyban vásárolja az ártalmas kotvalékokat, miközben az ügyes és élelmes föltalálók és árusítók a markukba nevetnek. A belügy miniszterium újabbán kériletlenül szigorral üldözi a föltalálósággal való visszaélést s egymásután eltiltja a bevezetett káros hatású s többnyire kékföldről származó csodaszerek árusítását. Így legutóbb a törvényhatóságokhoz intézett körrendeletében eltiltotta az Imfeld dr. genfi orvos által forgalomba hozott s a Sauter-féle laboratoriumban készült ugynevezett *electro homeopathiai csillaggyógyszereket*, valamint a Gaglin társa párisi cég által a dr. William-féle *Pink pilulák* cím alatt árusított szer behozatalát és forgalomba hozatalát.

— Daloljatok! E címmel négy magyar népdalt szerzett Pap József sümegi kántortanító. A dalok kettejének szövegét is Pap írta, a másik kettőnek szövege Nagy Virgiltól való. A dalok igaz magyar szív szülöttei. A szöveg is, a dallam is. A lassuak lágyak, érzelettel teljesek, megragadják és andalgásba ejtik a lelket. A frissek meg csak úgy pattognak, hogy szinte hullámviaszába hozzák a magyar ember véréit. Mind a négy énekhangra zongorakísérettel van letéve olyképpen, hogy a dallamot a kíséret magában foglalja. A dalokat Lukovich Gábor drné szül. Stamborszky Paulinnak ajánlotta a szerző. A füzet kiállítása dícsértétre válik a Pesti Könyvnyomdának. A talentumos szerzőnek ez második műve, míg a harmadikat most rendezti sajtó alá. A füzet 1 k. 50 fillér Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél, Sümegen.

— Vásár. Folyó hó 10-én, szombaton volt a csabrendeki országos vásár. Nagyon silányan ütött ki.

— Megszűnt sertésvész. Szőc községben a sertésvész megszűnt, mire a hatóság a községet a zár alól fölöidotta.

— A Tanítók Háza és az Emke gyűjtőjék Sümegen Berecky Gyula, Darnay Kálmán, Márkus Ignác, Mautner Adolf és a Würzburger Jakab cég boltjában árulják.

— APRÓ HIREK. Az ország legöregebb tanítója Somló-Vásárhelyen működik. Neve Stangl Ferenc s már 64 éve működik a tanítói pályán. — *A koldulás* csak hatósági engedelmennel szabad. — *Kárász* Ádám 17 éves, kollátszegi ifjú a Murába fulladt. — *Augusztus 19-én* 1200 tartalékos vonul be Nagykanizsára a 48. gyalogezredhez. — *Chikágóból* 25 tagból álló társaság érkezett augusztus 11-én Sidsókra. — *Cukorgyár* létesül Zákányban Zichy gróf birtokán. — *Gazda* Antal zalaegerszegi jónódu iparos aug. 14-én mellbe lölte magát. Rögtön meghalt. — *A vármegyei tisztviselők* fizetését fölemelték. Szükséges dolog volt. Hát a tanítóként mikor emelik? — *A Hévízen* 1885, a Keszthelyi Balatonon 1025 fűrdővendég volt a hivatalos kimutatás szerint. — *Balog* Juicsa dráva szent-mártoni oláheigánylényt egy lódarázs 3 helyen megcsipte. Belehalt. — *Az alsólendvai* korcsolázó egyesület alapszabályait a belügyminiszter megerősítette. — *A mester* szó használatát nálunk elvetették kisiparosaink. Most Németországban külön vizsgálat-hoz kötik ezt. Nagy szó is az: *mester*.

— Pályázat. A budapesti „Mensa Academica Egyesület” az 1801—1802 tanév I. felére a következő pályázatot kirdeti: 1. Az egyesület választmányára által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak a tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojári gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás úr 6 Máltósága által betöltendő négy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Haromszék, Torontó, Trencsén és Ung vármegyék, — Pozsony, Szabadka, Szatmár-Nemeti és Temesvár szab. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékeség világos feltüntetésével, amennyiben első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Minden *bélyegtelen* kérvényhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a *résletre is kiterjedő* szegélyügyi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., molnár-uca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12. az 1. alattiaké szept. 20. Budapesten, 1801. Nagy-Boldogasszony napján. *As elnökség.*

— Kőbányai palacktör folyton frissen lötve, $\frac{1}{10}$ literes üvegekben 16 kr. Együttal felhívom a t. közönség figyelmét az ementali, groi, imperial és sárvári romador sajtokra, továbbá a lipői és juhturóra, melyek üzletben $\frac{1}{2}$ és 1 kilós bödönökben is kaphatók. Vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán friss szombathelyi frankfurter, pariser és szafaládé kapható. Ezenkívül állandóan tartok friss töltésű *Regedi, Mohai, Petánci, Gieszkübl mattoni, Rohitsi Templom forrás, Szalvator, Karlsbadi, Király és magyar selters, Kissingeni Rákóczy forrás* savanyu és *Hunyadi, Arany F., Erásébet és Paula* budai keserűvizeket. Továbbá permezéshez szükséges kékgalic, kénvirág, ugy-szintén a szőlőkötözéshez Jutafonál és Raffia háncs jutányosan szerezhető be üzletben. *Berecky Gyula, Sümege.*

— Üvegüveket gyümölcs eltételére a legjobb minőségűt, a legolcsóbb árán *Würzburger Jakob* cégnél, Sümege vásárolhatunk.

Közgazdaság.

A mohok irtása.

A mohképződés nem oka, de következménye réteink terméketlenségének. Egyes esetben a mohképződés oka az, hogy a rét talaja táplálékanyagokban szűkséget szenved. Ilyen réteknél a különben helyes kezeléssel összekötött trágyázás folytán a mohok mielőbbi eltávolítása kétségtelenül sikerül. A trágyázásnál azonban nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a trágyában az összes táplálékanyagokat megadjuk, mert egyoldalón trágyázással itt nem érünk célt. A nagy mértékben tözeges rétek nitrogén vegyekben már a természetből fogva is gazdagok, nem így azonban a foszforsavban és káliumban, mely két anyagra a trágyázás alkalmával különös tekintettel kell lennünk, annál inkább, mert egyes vidékeken a kizárólag foszforsavval való trágyázás van igen elterjedve; míg a rétek káli szűkségét teljesen figyelmen kívül hagyják. Már pedig csakis mind a két trágyaféleség megfelelő alkalmazásával érhetünk el tartós sikert.

Habár a rétek időközönként való elmosódását, mint látnuk, a talaj soványosága is okozhatja, mégis sokkal gyakoribb az az eset, hogy a mohosodás az általa tulságos nedvesség következtében lép fel. Így a felesleges víz lecsapolásával már meg van a biztos ezközünk a mohok eltávolítására. Hogy itt mégis annyi hibát látunk, annak okát abban találjuk, hogy a rétek tulságos nedvességének levezetését általánosságban nem tartják szükségesnek; már pedig a tulságos nedvesség nem csak az által káros, mert elmozdítja a moh képződését s a csekély értékű savanyu fűvek tenyésztését hozza magával, hanem főképpen azért, hogy a nevesebb fűvek tenyészhetősére a talajt alkalmatlanná teszi.

Elmosódott réteknél tehát első sorban megfelelő lecsapolásról kell gondoskodnunk s ha ez megtörtént, a talaj savanyúságát kell megszüntetnünk, amit legjobb an és leggyorsabban alapos meszesítés által érhetünk el. Ha ezek után időközönként megfelelő trágyázásban, boronálás és gyomirtásban részesítjük réteinket, úgy colunkat elérjük, mert a mohok helyenként nemcsak a nevesebb fűvek és herefélék fognak diszteni.

Állandó kész hordó raktár

minden nagyságban.

RADITS LÖRINCZ

NAGYKÁDÁR-MESTER

PÉCSETT

értesíti a m. t. bortermelő és borkereskedő urakat, hogy a legjobb minőségben, száraz fából, bárminő mennyiségben és minden nagyságban szállít hordókat a legjutányosabb árakon.

4-12

Felvilágosítással szíveségből Epstein Vilmos ur Sümege szolgál.

Horvát Gábor

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése
Sümege.

E készít mindenféle

ügypédi s közjegyzői nyomtatványokat, műveket, folyóiratokat, gyászlapokat, eljegyzési és esketési kártyákat, számlákat, levélpapír és borítékokat izléses kivitelben, jutányos áron.

Teljes raktár

körjegyzői nyomtatványokból.

Sümegei és képes

levelező-lapok dús választékban kaphatók.

GAZDAKÖZÖNSÉG

b. figyelmébe!

Értesitem a n. é. sümegevidéki gazdaközönséget, hogy a

csehországi Thomas-salak

kizárólagos elárusítását birom

SÜMEG ÉS VIDÉKE

részére és azt eredeti gyári áron szállítom.

Kérem eziránt hozzám bizalommal fordulni.

Tisztelettel

SCHWARZ EMIL,

TAPOLCZA.

7-10

GYOMOR BETEGEKNEK!

Mindazoknak, — kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, éretlen gyümölcs, nehezen emészthető forró vagy hideg ételek evése vagy a rendetlen életmód által

gyomor-fajás, gyomor-görös, gyomor-lob. nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban

szenvednek, — ezen jó háziszert, melynek kitűnő hatását már számos éven át kipróbálták, a legmelegebben ajánljuk. E háziszert az ismert

EMÉSZTŐ- és VÉRTISZTÍTÓ-SZER. a

HUBERT ULRICH-féle „NÖVÉNY-BOR“.

Ezen növény bor kiváló gyógyhatású növényekből és jó borból készítve, midtál az ember emésztési szerveit föléleszti és erősíti, anélkül, hogy hashajtó szer volna. — A növénybor a vérkeringési akadályokat eltávolítja és a vért a betegség elűző anyagokból tisztítja. Azonkívül hatáson elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a növénybort kellő időben használata veszik, a betegségeket már csirájuk an megőijja. Ezért ne mulassza el senki e növénybort más, egészségtelen szereknél előnybe részesíteni. Betegegek, mint fejfájás, bőrgyógyászat, gyomorégés, rosszullét hányással, mely bajt okozó gyomorbetegségeknél nagyobb mérvben szokott fellépni, sok esetben néhányszor való ivás után gyógyítottak.

Szükszükülés és ennek kellemetlen következményei, mint: köhögés, szivdobo-

zás, álmatlanság, valamint vértórtulás a májban, lépben és erekben (aranyeres fájdalom) növényborom által gyorsan és sikeresen fájdalom nélkül gyógyítottak. A növénybor a rossz emésztést megszünteti, az emésztő szerveket föléleszti és a gyomorban levő ártalmas anyagokat könnyű meghajtás által eltávolítja.

A soványság, verszegénység, halaványszin, elerőtlenedés rendszeren a rossz emésztés, a kevés vérképződés és a máj betegségének következménye. Teljes étvágytalanság, idegbi és rossz kedélyállapot folytán némely beteg lassan elsovad. — E növénybor az elerőtlenedett testnek új életet ad. E növénybort az étvágyat emeli, az emésztést föléleszti és a tápláló anyagot rendszeren földolgozza, a vérképződést javítja és sieteti, az idegeket lecsendesíti és a betegnek új életkedvet ad. — Számos elismerő levél és köszönő irat igazolja el.

A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a következő gyógyszertárakban: Csabrendek, Devecser, Jánosháza, Zala-Szent-Grót, Szent-Gál, Zirc, Pápa, Lovász-Patona, Szany, Beled, Sárvár, Vasvár, Csány, Keszthely, Tapolca, N.-Vászony, Veszprém, Szombahely stb. valamint Magyarország és Ausztria összes kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Vételni kérünk

4-12

„Hubert Ullrich-féle Növénybort“.